

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз ОК 26/2025
16.09.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Мирољуба Томића, председника већа, Татјане Вуковић, Слободана Велисављевића, Милене Рашић и Светлане Томић Јокић, чланова већа, са саветником Маријом Рибарић, записничарем, у кривичном предмету окривљеног Вука Поповића и др, због кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога у саизвршилаштву из члана 246. став 1. у вези члана 33. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног Вука Поповића адвоката Зоре Добричанин Никодиновић, поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал К-По1 бр. 137/23 од 18.12.2023. године у осуђујућем делу и Апелационог суда у Београду Посебно одељење за организовани криминал Кж1-По1 20/24 од 07.04.2025. године, у седници већа одржаној дана 16.09.2025. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Вука Поповића, адвоката Зоре Добричанин Никодиновић, поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал К-По1 бр. 137/23 од 18.12.2023. године у осуђујућем делу и Апелационог суда у Београду Посебно одељење за организовани криминал Кж1-По1 20/24 од 07.04.2025. године у односу на повреду закона из члана 438. став 2. тачка 1) и члана 439. тачка 1) и 2) Законика о кривичном поступку, док се у преосталом делу захтев за заштиту законитости **ОДБАЦУЈЕ** као недозвољен.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал К-По1 бр. 137/23 од 18.12.2023. године, поред осталих, окривљени Вук Поповић оглашен је кривим да је извршио кривично дело неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 3. у вези става 1. Кривичног законика, за које је осуђен на казну затвора у трајању од шест година и обавезан је да сноси трошкове кривичног поступка о чијој висини ће суд донети одлуку посебним решењем.

Пресудом Апелационог суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал Кж1-По1 20/24 од 07.04.2025. године, делимично је усвојена жалба бранилаца окривљеног Зорана Божовића, адвоката Тамаре Лакчевић и АА, окривљеног

Миодрага Отовића и његовог браниоца адвоката Ђорђа Никића и браниоца окривљеног Вука Поповића, адвоката Зоре Добричанин Никодиновић и пресуда Вишег суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал К-По1 бр. 137/23 од 18.12.2023. године је преиначена само у погледу правне квалификације дела и одлуке о кривичној санкцији, тако што је Апелациони суд у Београду, Посебно одељење за организовани криминал, окривљеног Вука Поповића, окривљеног Зорана Божовића и окривљеног Миодрага Отовића огласио кривим да су извршили кривично дело неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога у саизвршилаштву из члана 246. став 1. у вези члана 33. Кривичног законика па је окривљеном Миодрагу Отовићу за исто кривично дело утврдио казну затвора у трајању од пет година и шест месеци и задржао му као утврђену казну затвора у трајању од једне године и новчану казну од 100.000,00 динара, на коју је осуђен пресудом Вишег суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал К-По1 бр. 23/18 од 22.06.2022. године, која је преиначена у погледу одлуке о кривичној санкцији пресудом Апелационог суда у Београду Посебно одељење за организовани криминал Кж1-По1 3/23 од 27.06.2023. године, па га осудио на јединствену казну затвора у трајању од шест година, у коју се урачунава време проведено у притвору и на мери забране напуштања стана од 21.12.2017. до 07.02.2022. године, и на новчану казну од 100.000,00 динара коју је дужан да плати у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, а уколико дату казну не плати у наведеном року, суд ће исту заменити казном затвора тако што ће се за сваких започетих 1.000,00 динара новчане казне одредити један дан казне затвора, док је окривљеног Зорана Божовића осудио на казну затвора у трајању од шест година и шест месеци, у коју се урачунава време проведено у притвору од 12.09.2017. године до 11.06.2021. године и окривљеног Вука Поповића на казну затвора у трајању од четири године и шест месеци, док су жалба јавног тужиоца за организовани криминал као и жалбе бранилаца окривљеног Зорана Божовића, адвоката Тамаре Лакчевић и АА, окривљеног Миодрага Отовића и његовог браниоца адвоката Ђорђа Никића и браниоца окривљеног Вука Поповића, адвоката Зоре Добричанин Никодиновић, у преосталом делу, изјављене против првостепене пресуде одбијене као неосноване и првостепена пресуда у непреиначеном делу потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости благовремено је поднео бранилац окривљеног Вука Поповића, адвокат Зора Добричанин Никодиновић због повреде закона из члана 438. став 2. тачка 1) и члана 439. тачка 1), 2) и 3) Законика о кривичном поступку, са предлогом да Врховни суд усвоји поднети захтев за заштиту законитости, побијане пресуде преиначи и окривљеног ослободи од оптужбе за кривично дело удруживање ради вршења кривичних дела из члана 346. став 5. у вези става 4. КЗ и кривично дело неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 4. у вези става 1. Кривичног законика, или да преиначи пресуду другостепеног суда тако да окривљеног ослободи од оптужбе за кривично дело из члана 246. став 3. у вези става 1. Кривичног законика, или да побијану пресуду другостепеног суда укине и списе предмета врати другостепеном суду на поновно одлучивање или да побијане пресуде укине и списе предмета врати првостепеном суду на поновни поступак и одлучивање, као и да у смислу члана 488. став 3. ЗКП одреди да се извршење правноснажне пресуде одложи до коначне одлуке у овом поступку.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужиоцу, у складу са чланом 488. став 1. Законика о кривичном поступку (ЗКП), па је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП без обавештења Врховног

јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, те након оцене навода изнетих у захтеву нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног је неоснован у односу на повреду закона из члана 438. став 2. тачка 1) и члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП, док је у преосталом делу недозвољен.

Бранилац у поднетом захтеву за заштиту законитости наводи да је побијаним пресудама учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП на тај начин што се правноснажне пресуде заснивају на записнику о праћењу лица и ствари Националног центра за борбу против дроге, Служба криминалистичке полиције и истраге Републике Чешке, са образложењем да се незаконитост огледа у чињеници да записник о праћењу лица и ствари по својој садржини представља службену белешку или извештај о спровођењу посебне доказне радње тајно праћење и снимање, за коју доказну радњу није постојала наредба суда те иста не испуњава услове из члана 171. и 173. ЗКП, а осим тога овакав акт чешких органа не односи се на радње које су чешки полицајци предузимали 04.09.2017. године, већ на радње које су предузимали три недеље пре потписивања Споразума о заједничком истражном тиму (29.03.2017. године), те је заснивањем осуђујуће пресуде на оваквом доказу учињена повреда закона.

Овакви наводи браниоца окривљеног изнети у поднетом захтеву за заштиту законитости Врховни суд је оценио као неосноване из следећих разлога:

Споразум о формирању заједничког истражног тима између Републике Србије и Републике Чешке - тзв. ЗИТ од стране надлежних органа Републике Чешке потписан је 07.04.2017. године, а од стране надлежних органа Републике Србије дана 18.04.2017. године и из одредби овог Споразума произлази да је сврха заједничког истражног тима олакшавање међународне правосудне сарадње, прикупљање доказа и размена релевантних информација, а да се исти оснива на период од 12 месеци од дана потписивања или када истраге које су сврха оснивања ЗИТ буду завршене у државама чланицама Споразума, те да сви чланови ЗИТ-а имају приступ свим информацијама и доказном материјалу који ће бити сакупљен у оквиру ЗИТ и који су већ сакупљени пре оснивања ЗИТ.

Одредбом члана 47. став 3. Закона о међународној правној помоћи у кривичним стварима прописано је да се процесна радња предузета према прописима државе молиље изједначава са процесном радњом предузетом према прописима Републике Србије, осим ако то није противно основним начелима домаћег правног поретка и међународним стандардима о заштити људских права и основних слобода.

Из списка предмета произлази да је праћење лица ББ, ВВ, ГГ, ДД, ЂЂ, ЕЕ, Зорана Божовића и ЖЖ, куће број ... у улици ..., Сухдол, Праг-Сухдол, као и лица са којима су горе наведена лица долазила у контакт, било одобрено на основу мере издате од стране јавног тужиоца Градског јавног тужилаштва у Прагу В1-4/2017/И-1Кзн 489/2016. године од 03.01.2017. године, који је на основу члана 158Д став 1. и 2. Закона о кривичном поступку одобрио праћење наведених лица, а све како би се добиле чињенице важне за кривични поступак, да ће праћење бити вршено уз помоћ

техничких средстава (других средстава), а током праћења биће сачињавани фотографски, звучни или други записи на којима ће бити забележена лица и ствари који ће доћи у контакт са горе наведеним лицима. Период праћења је на основу члана 158Д став 4. Закона о кривичном поступку одређен на шест месеци, дакле од 03.01.2017. до 03.07.2017. године, а иста мера је продужена мером Градског јавног правобранилаштва у Прагу В1-53/2017/И-1Кзн 489/2016 од 27.06.2017. године за још шест месеци за период од 04.07.2017. до 04.01.2018. године. Поред тога, на основу мере Општинског суда у Прагу 1Нт 60001/2017/В деловодни број В1/2017 од 09.01.2017. године утврђено је да је судија Општинског суда за Праг 6 на основу члана 158д став 3. Закона о кривичном поступку издао претходно одобрење за праћење усмерено на унутрашњост породичне куће на адреси ... Праг 6 Сухдол, ... која чини саставни део парцеле број .. уписане у власнички лист .. катастарска општина ... Сухдол, у власништву 33, као и свих осумњичених лица из провераваног кривичног деловања које се у објекту налазе и крећу, а које одобрење је издато на период од шест месеци у смислу члана 158Д став 4 и то за период од 09.01.2017. године до 09.07.2017. године уз коришћење сликовне, звучне и друге документације надлежне специјализоване јединице полиције Републике Чешке.

Самим тим што се из списка предмета утврђује да је на основу члана 158 Д Закона о кривичном поступку Чешке предузета мера праћења и надзора лица напред наведених и адреса на којима се сумњало да се производи опојна дрога, по оцени Врховног суда, неосновани су наводи захтева да се у конкретном случају радило о посебној доказној радњи тајно праћење и снимање из члана 171. до 173. ЗКП, за коју нису били испуњени услови, будући да се сходно напред наведеној одредби Закона о међународној правној помоћи, ова процесна радња изједначава са процесном радњом предузетом према прописима Републике Србије.

Бранилац у поднетом захтеву за заштиту законитости наводи да је побијаним пресудама учињена и повреда кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП јер побијане пресуде не садрже елементе кривичног дела за које је окривљени оглашен кривим, са образложењем да изрека осуђујуће пресуде садржи опис припремних радњи, а не радњи кривичног дела за које је окривљени Вук Поповић оглашен кривим, а не садржи време, радњу и начин извршења кривичног дела, при чему није описано саизвршилаштво ни радња којом је окривљени Вук Поповић битно допринео извршењу овог кривичног дела.

Овакви наводи су од стране Врховног суда оцењени као неосновани.

Кривично дело из члана 246. став 1. Кривичног законика (КЗ) чини онај ко неовлашћено производи, прерађује, продаје или нуди на продају или ко ради продаје купује, држи или преноси или ко посредује у продаји или куповини или на други начин неовлашћено ставља у промет супстанце или препарате који су проглашени за опојне дроге.

Радња извршења кривичног дела из члана 246. став 1. КЗ садржи већи број алтернативно постављених радњи и може се састојати у производњи, преради, продаји или нуђењу на продају опојних дрога, као и у куповању, држању или преношењу ради продаје опојних дрога, а учинилац мора поступати неовлашћено.

Под производњом опојне дроге подразумева се свака активност извршиоца којом се из одређеног материјала може добити супстанца која има својство опојне дроге, а сађење или узгајање cannabis представља производњу, уколико су осим радње сетве и неге биљке у смислу биолошког зрења, до окончања вегетације предузете и даље радње - убирање листова и цветова, сушење, уситњавање претходно узгојене биљке.

Имајући у виду да је одредбом члана 3. тачка 8) Закона о психоактивним контролисаним супстанцама („Службени гласник Републике Србије“ број 99/2010 и 57/2018) прописано да је „гађење биљке сетва, односно садња, гађење и жетва, односно бербa биљке или делова биљке из које се може добити психоактивна контролисана супстанца“, док из изреке побијане другостепене пресуде произлази да су окривљени Вук Поповић у саизвршилаштву са осталим лицима наведеним у изреци другостепене пресуде „неовлашћено производили ради даље продаје опојну дрогу - cannabis, у вештачким условима, способни да схвате значај својих дела и да управљају својим поступцима, свесни свог дела и да је исто забрањено, хтели његово извршење па су тако...на адреси улица ... број ... у насељу Сухдол - Праг 6, Праг, Република Чешка ... окривљени Вук Поповић и окривљени Зоран Божовић заједно са осуђенима...инсталирали опрему за узгајање опојне дроге cannabis у вештачким условима (систем за наводњавање, вештачку прехрану биљака, вентилационе системе, систем осветљења, извршили преправљање електро инсталације), засадили биљке cannabis sativa, а потом неовлашћено производили ради продаје опојну дрогу cannabis у вештачким условима...па су послове одржавања објекта, електроинсталација, система за наводњавање и узгој биљака, куповину опреме и супстанци неопходних за производњу опојне дроге cannabis, заливање биљака cannabis, контролисање влажности ваздуха, температуре и осветљења, као и резивање, сушење и паковање опојне дроге cannabis извршавали окривљени Вук Поповић, окривљени Зоран Божовић и наведена осуђена лица смењујући се у одређеним временским интервалима све до 12.09.2017. године...“ то по налажењу Врховног суда из изреке побијане пресуде јасно произлазе сви битни елементи кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога у саизвршилаштву из члана 246. став 1. у вези члана 33. Кривичног законика, па су супротни наводи браниоца окривљеног оцењени као неосновани.

Бранилац окривљеног је у поднетом захтеву за заштиту законитости указао и да је побијаним пресудама учињена повреда закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, односно да је примењен закон који се не може применити, с обзиром да је окривљени Вук Поповић оглашен кривим да је, заједно са окривљеним Зораном Божовићем и окривљеним Миодрагом Отовићем као и лицима који су у Републици Чешкој за ово дело правноснажно осуђена у периоду од децембра 2014. до 12.09.2017. године, на територији Републике Чешке неовлашћено производио ради продаје опојну дрогу cannabis и оглашен кривим за кривично дело из члана 246. став 1. у вези члана 33. КЗ, те иако је кривично дело учињено на територији Републике Чешке у односу на окривљеног Вука Поповића, примењено је домаће законодавство у поступку пред домаћим судом, супротно одредбама члана 6. став 1. Кривичног законика (КЗ), члана 7. КЗ и 8. став 1. КЗ.

Овакви наводи од стране Врховног суда оцењени су као неосновани из следећих разлога:

Чланом 6. КЗ у ставу 1. прописано је да кривично законодавство Републике Србије важи за сваког ко на њеној територији учини кривично дело.

Оптужницом јавног тужиоца тужилаштва за организовани криминал Ктo. бр. 16/18 од 04.09.2019. године под тачком 3 окривљеном ББ, окривљеном Вуку Поповићу и окривљеном ДД стављено је на терет извршење кривичног дела прање новца из члана 231. став 3. у вези става 1. и 2. КЗ, а које кривично дело је према наводима из оптужног акта извршено у Ваљеву. Поред овог кривичног дела које је извршено на територији Републике Србије, окривљеном је стављено на терет кривично дело удруживање ради вршења кривичних дела из члана 346. став 5. у вези става 4. КЗ и кривично дело неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 4. у вези става 1. КЗ.

Имајући у виду да из списка предмета произлази да је окривљени Вук Поповић, између осталог, оптужен и за кривично дело учињено на територији Републике Србије, те да је вођен јединствени кривични поступак све до правноснажног окончања поступка, то су супротни наводи браниоца окривљеног да није било услова да се окривљеном Вуку Поповићу суди на територији Републике Србије и по кривичном законодавству Републике Србије, оцењени као неосновани.

Бранилац окривљеног у поднетом захтеву за заштиту законитости као разлог подношења означава и повреду закона из члана 439. тачка 3) ЗКП коју образлаже наводима да је суд погрешно окривљеном ценио чињеницу да је раније осуђиван пресудом Првог основног суда у Београду од 23.11.2011. године, с обзиром да је у односу на наведену пресуду наступила законска рехабилитација те се окривљени морао сматрати неосуђиваним лицем.

Оваквим наводима бранилац, иако формално указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 3) ЗКП, која је законом дозвољен разлог за подношење захтева за заштиту законитости, суштински износи сопствено виђење одлучних чињеница везаних за осуђиваност окривљеног супротно оцени и чињеничним закључцима суда изнетим у побијаним пресудама, те указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање односно повреду закона из члана 440. ЗКП.

У преосталом делу поднетог захтева за заштиту законитости бранилац наводи да је нејасно на основу којих доказа је првостепени суд закључио да је окривљени Вук Поповић предузимао радње које су му стављене на терет, пре свега да је сопственим кључем откључао врата капије у ... број .., имајући у виду да су окривљени ВВ и ЕЕ правноснажно осуђени у Републици Чешкој који су једини поседовали кључеве од наведеног поседа, а суд је пропустио да утврди и шта се на дан 29.03.2017. године налазило у овом објекту од предмета кривичног дела. Изнетим наводима бранилац суштински полемише са чињеничним стањем утврђеним у осуђујућим пресудама и оспорава оцену доказа и чињеница на којима је осуђујућа пресуда заснована, те указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање и погрешну примену члана 440. ЗКП.

Како чланом 485. став 4. ЗКП, који прописује разлоге због којих окривљени односно његов бранилац сходно правима која има у поступку у смислу члана 71. тачка 5) ЗКП, могу поднети захтев за заштиту законитости против правноснажне одлуке и поступка који је претходио њеном доношењу, није предвиђена могућност подношења

овог ванредног правног лека због повреде закона из члана 440. ЗКП, то је Врховни суд захтев браниоца окривљеног у овим деловима оценио као недозвољен.

Из изнетих разлога, Врховни суд је, на основу одредбе члана 491. став 1. ЗКП и члана 487. став 1. тачка 2) ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде.

Записничар – саветник
Марија Рибарић, с.р.

Председник већа – судија
Мирољуб Томић, с.р.

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**